

10.06.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**10 Haziran 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

10 Haziran 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Ekli Kroki ile Listede Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Kapadokya Teknoloji Geliştirme Bölgesi Ek Alanı Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5722)
- “154 kV Ömerli RES TM-Brş. (Çanta RES TM-Silivri TM) Enerji İletim Hattı Projesi” Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5723)
- Bolu İli Sınırları İçerisinde Bulunan Alanın “Abant Gölü Milli Parkı” Olarak Belirlenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5724)
- Dokuz Eylül Teknoloji Geliştirme Bölgesine Ait “TGB-1” Alanının Sınır ve Koordinatlarının Gösterildiği Şekilde Değiştirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5725)
- Ekli Liste ile Haritalarda Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5726)

ATAMA KARARLARI

- Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/288, 289, 290, 291)

YÖNETMELİKLER

- Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beşeri Tıbbi Ürünler İmalathaneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (AA) Bendi Kapsamında İthalat Yoluyla Yapacağı Tarımsal Ürün Alımları ile Buna İlişkin Hizmet Alımları İhalelerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ziraat Odalarının Giriş Ücreti ve Yıllık Aidatları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

GENELGE

- On İkinci Kalkınma Planı Hazırlıkları ile İlgili 2022/10 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞLER

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2022/18)

10.06.2022

— Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/19)

— Yabancı Para Yükümlülükler İçin Türk Lirası Cinsinden Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/20)

KARAR

— Denizli, Malatya ve Tekirdağ Bölge Adliye Mahkemelerinin Kurulmasına İlişkin Karar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/4, K: 2022/64 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/3, K: 2022/71 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 16/3/2022 Tarihli ve 2019/8334 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 16/3/2022 Tarihli ve 2019/25419 Başvuru Numaralı Kararı

Tarım sektöründe 'sözleşmeli hayvancılık' modeli geliyor

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider, sözleşmeli tarımla ilgili yasal mevzuat çalışmalarına başladıklarını, önümüzdeki yasama döneminde TBMM'ye gönderilmesi planlanan modelin 'sözleşmeli hayvancılığı' da kapsayacağını söyledi.

Eray ŞEN

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD) düzenlediği Tarım Zirvesi Adana'da yapıldı. MÜSİAD Adana'nın organize ettiği etkinliğe, Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Vahit Kirişçi Somali'den telefonla katıldı. Bakan Kirişçi, zirvenin tarım sektörü ve Türkiye'ye katkı sağlamasını diledi.

'Gelecek Tarımda' başlıklı 'Tarım Zirvesi, iklim değişikliği, kuraklık, nüfus artışı, savaşlar ve salgın hastalıklarla önemi artan tarım sektörünün paydaşlarını bir araya getirdi. Adana Sheraton Grand Otel'deki zirvenin açılış konuşmalarını MÜSİAD Adana Başkanı Burhan Kavak, MÜSİAD Tarım Gıda ve Hayvancılık Sektör Kurulu Başkanı Cemal Özen, MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider ve Adana Valisi Dr. Süleyman Elban yaptı. DÜNYA Yayın Kurulu Başkanı Dr. Şeref Oğuz ve Tarım Yazarı Ali Ekber Yıldırım'ın konuşmacı olarak yer aldığı zirveye, DÜNYA Adana Temsilcisi Selçuk Altun ile çok sayıda akademisyen, çiftçi temsilcileri ve iş insanları katıldı.

Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider, konuşmasında Bakanlık olarak sözleşmeli tarımla ilgili mevzuat çalışmasına başladıklarını belirterek, şu bilgileri verdi: “Sadece bitki yetiştirmede değil, hayvancılığı da dahil ederek önümüzdeki yasama yılında sayın milletvekillerinin takdirine sunulmasıyla ilgili çalışacağız. Milletvekillerimiz de teklif olarak Meclisimize sunarlarsa, yüze meclisimiz de takdir ederse, Türkiye’de ‘sözleşmeli tarım şart, bunu ne zaman yapacağız’ gibi soruları bitireceğiz. Hem tarımda hem hayvancılıkta sözleşmeli usule, tahkim usulüne, yani iki tarafı da koruyan bir usule mevzuat itibariyle de geçeceğiz.”

“Boş duran tarım arazisini üretime açmak için hazırlanıyoruz”

Tarımda üretim planlamasının önemine dikkat çeken Gizligider, “Vatandaşımız kendine ait arsaya küçük bir kulübe ya da ev yapsa belediyeden birçok noktadan izin alması gerekiyor. Ama bir kamu hizmeti olduğu, hem ülke adına hem insanlık adına ortak bir hizmet olduğundan kimsenin şüphe etmediği tarım faaliyeti yaparken, kimseden herhangi bir müsaade, yorum, tavsiye almadan, el yordamı ile tarım faaliyet gerçekleştiriliyor. Orta Anadolu’da üç beş yüz metreden elektrik ile ya da mazotla su çıkarıp orada tarım faaliyeti yapmak bitki deseni açısından ne kadar doğru?” ifadesini kullandı.

Boş duran tarımsal arazilerin üretime açılması konusunda da hazırlık yaptıklarını ifade eden Gizligider, şunları söyledi: “Bir şeyi daha tartışacağız ve sonunda eyleme geçeceğiz; mülkiyet hakkı. Bir hukukçu olarak mülkiyet hakkının kutsallığının ezeli ve ebediliğinin farkındayım. Ancak bunun kullanımının bir usule bağlanması gerektiğini tartışmamız lazım. Osmanlı’da da Selçuklu’da da benzer sistemler vardı. Sahibinin, kullanım hakkı itibariyle tarlayı sonsuza kadar boş bırakma hakkı var mı? Ya da kısmi çözüm bulunan miras meseleleri itibariyle tarlaların, bahçelerin boş kalması reva mı? Çünkü o tarla sadece senin değil ki, bu milletin tamamının. Niye tamamının, bin yıldır onun için kan döktük. Yani orası boş kalacak, biz acaba ithalatı mı açsak diye tartışacağız. Bunların üstesinden gelecek mevzuat uygulamalarının çalışmalarını başlatmaya gayret ediyoruz. Tarım hukuku sempozyumu yaparak, bu tartışmaları başlatacağız.”

“Tarımın başına da ‘milli’ kelimesi gelmeli”

MÜSİAD Tarım Gıda ve Hayvancılık Sektör Kurulu Başkanı Cemal Özen, milli savunma ve mili eğitim gibi tarımın başına da ‘milli’ kelimesi gerektiğini kaydetti. Özen, Bakanlığın adının da “Milli Gıda Tarım ve Ormancılık Bakanlığı” olarak değişmesini ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu gibi, Tarım Piyasası Düzenleme Kurulu kurulmasını önerdi. Tarımsal politikaların kısa vadede değişmemesi ve ‘siyasetten arınması’ gerektiğini vurgulayan Özen, “Destek politikaları sadeleşmeli, ulaşılabilir olmalı, en önemlisi destekler araziye değil, ürüne verilmeli. Taban fiyat ekim aşamasında açıklanmalı, girdi destekleri de bu aşamada verilmeli” diye konuştu.

“Dünyanın en büyük hal kompleksini yapalım”

MÜSİAD Adana Başkanı Burhan Kavak, Adana, Mersin ve Hatay'ın tarımsal ürünlerini birleştirecek hal kompleksinin temelini atılmasını istedi. Kavak, “Çukurova Bölgesel Havalimanı, tren yolu ve otoban bağlantısı bulunan dünyanın en büyük hal kompleksini Adana'ya kazandırdığımızda Avrupa'dan Uzakdoğu'ya, Ortadoğu'dan Kafk asya'ya kadar birçok ülkenin tarımsal ürün ve gıda ihtiyacını sağlayabileceğimizi ve ülkemize önemli bir döviz girdisi elde edebileceğimizi biliyoruz” dedi.

"Tarımda akıllı teknolojilere geçmeliyiz"

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, tarımda akıllı teknolojilere bir an önce geçilmesi gerektiğini bildirdi. Asmalı, şu değerlendirmeyi yaptı: “Salgının tetiklediği dijital dönüşüm rüzgarının tüm sektörleri hakimiyeti altına aldığı bir dönemden geçiyoruz. Bu sürecin etkileri tarım sektöründe de derinden hissediliyor. Akıllı teknolojilerin tarımda da aktif biçimde kullanılmaya başlandığını görüyoruz. Hassas tarım, akıllı tarım gibi süreçler tarım 4.0 altında birleşti. Hollanda, İsrail, Yeni Zelanda, Avustralya ve Kanada tarımda dijitalleşme yolculuğunu çok daha önceden başladı. Bu süreci kaçırmamak için üç önemli adım atılmalı gerekiyor. Birincisi; ürüne ve üretim kültürüne özgü yerli yazılımlar geliştirilmeli. İkincisi; kamu eliyle verilecek servis ve hizmetleri bakanlık üzerinden sağlamalıyız. Üçüncü adım ise birlikte hareket edebileceğimiz ortaklıklar kurmalıyız.”

Tarımın bütün boyutlarını konuştular

‘Yeter ki Üret’, ‘Yeni Dünya Düzeninde Tarım’ ve ‘Tarımda Katma Değer Arayışı’ başlıkları ile panellerin yapıldığı programda; Ziraat Bankası Genel Müdürü Alparslan Çakar, ‘Tarımda Finansal Destekler’; TÜSEDAD Başkanı Sencer Solakoğlu, ‘Türkiye Tarımla Kalkınır mı?’; TİGEM eski Genel Müdürü Halis Bilden, ‘Tarımda Verimli Sulamanın Ekonomiye Etkisi’; Fiberli Direktörü Hakan Öztürk, ‘Tarımda Yeni Üretim Teknikleri’ konularıyla yer aldı.

Gübre fiyatları, gıda güvenliğine ilişkin baskıyı uzatabilir

Gübre fiyatlarındaki artışın çiftçileri üretimde artışa gitmekten caydırabileceği ve gıda güvenliğine ilişkin baskıyı uzatabileceği belirtildi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) gübre gibi tarım girdilerindeki fiyat artışının çiftçileri üretimde artışa gitmekten caydırabileceğini ve gelişmemiş ülkelerin ithalat faturasını artırarak gıda güvenliklerini tehdit edebileceğini belirtti.

FAO'nun raporunda, çiftçilerin girdi masraflarını hesaplayan endeksin rekor yüksek seviyeye tırmandığını ve bu artışın geçen sene gıda fiyatlarında yaşanan artışın üzerinde olduğu bilgisi yer aldı.

Raporda "Bulgular 2022/23 ve muhtemelen bir sonraki sezon için gıda fiyatlarındaki artışları dizginleyebilecek bir arz tepkisine işaret edecek kadar iyi değil" ifadesine yer verildi.

Küresel gıda fiyatları tırmanıyor

Enerji fiyatlarındaki yükseliş ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin yarattığı tedarik zinciri sorunlarına bağlı olarak artan girdi maliyetleri FAO'nun dünya gıda fiyatları endeksinin tırmanmasına neden oluyor.

Dünya gıda fiyatları endeksi Mart ayında rekor yüksek seviyeyi gördükten sonra hububat ve et fiyatlarındaki artışa rağmen Nisan'ın ardından Mayıs ayında da gerilemişti.

Geçtiğimiz ayki düşüşe rağmen gıda fiyatları endeksi kısmen Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin yarattığı endişelerle geçtiğimiz seneye kıyasla yüzde 22.8 daha yüksek seviyede bulunuyor.

Az gelişmiş ülkelerden sert kesintiler yapması bekleniyor

FAO tahminlerine göre yüksek fiyatlar nedeniyle bu yıl küresel çapta gıda ithalatı için ödenen meblağ yüzde 3 artarak 1.8 trilyon dolarlık rekor seviyeye yükselecek.

Gelişmekte olan birçok ülkenin artan fiyatlar nedeniyle ithalatı düşürmesi beklenirken, FAO az gelişmiş ülkelerin ithalat faturalarını düşürmek için çok sert kesintiler yapacağını tahmin ediyor.

FAO, "Bunlar, gıda ithal eden ülkelerin artan uluslararası maliyetleri finanse etmekte zorlanacağı ve nihayetinde yüksek fiyatlara dayanamayabileceklerinin habercisi olabileceğinden gıda güvenliği açısından alarm veren işaretler açıklamasında bulundu.

UHK Başkanı Taşpınar: Buğday alım fiyatları üretimi teşvik edecek

UHK Yönetim Kurulu Başkanı Taşpınar, "Açıklanan alım fiyatları buğday üretimini teşvik etmek için olumlu olmuştur" dedi.

Ulusal Hububat Konseyi (UHK) Yönetim Kurulu Başkanı Özkan Taşpınar, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) hububat alım fiyatlarıyla iç piyasa ile dünya fiyatlarının dengelendiğini belirterek, "Açıklanan alım fiyatları buğday üretimini teşvik etmek için olumlu olmuştur." dedi

Taşpınar, 2022 yılı için hububat alım fiyatlarını değerlendirerek, TMO'nun üreticiden ton başına kırmızı ve beyaz sert ekmeklik buğdayı 6 bin 50 lira ve ilave 1000 lira prim ile 7 bin 50 liradan, makarnalık buğdayı 6 bin 500 lira ve ilave 1000 lira prim ile 7 bin 500 liradan, arpayı ise 5 bin 500 lira ve ilave 500 lira prim ile 6 bin liradan alacağını anımsattı.

Taşpınar, ilave prim ödemesinden, ürününü TMO'ya 1 Eylül 2022'ye kadar satan Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÖKS) kayıtlı üreticilerin yararlanabileceklerini ve hububat prim ödemelerini bu yıl hububat ekim döneminde alabileceklerini söyledi.

Açıklanan fiyatların piyasaya verilen bir mesaj olarak değerlendirilmesi gerektiğinin altını çizen Taşpınar, şunları kaydetti:

"Türkiye'de 2022 hasat mevsiminde buğday üretiminin uzun yıllar düzeyinde ve geçen yıla göre yüzde 17,6 artışla 20 milyon ton olacağını, arpa üretimin de uzun

yıllar ortalamasına göre yüzde 1,25 artış ile 8,1 milyon ton olacağı tahmin etmekteyiz. Açıklanan hububat alım fiyatlarıyla dünyada yaşanan gelişmeler gözetilmiş, iç piyasa ile dünya fiyatları dengelenmiştir. Mahsul, serbest piyasa ve borsalarda bu fiyatların üzerinde de işlem görebilecektir. Açıklanan alım fiyatları buğday üretimini teşvik etmek için olumlu olmuştur."

"Prim destekleri ürün teslimiyle ödensin"

Son yıllarda dünyada yaşanan gelişmelerin gıda güvenliğini tehdit edici boyutlara ulaştığına işaret eden Taşpınar, ülkelerin buğday gibi temel ürünlerde ihracat kısıtlamasına ya da yasaklamasına gitmesinin gıda güvenliği sorununu çok daha dramatik hale getirdiğini vurguladı.

Taşpınar, yaşanan bu gelişmelerin, başta buğday olmak üzere, temel ürünlere yönelik alınan önlemlere rağmen tüm dünyayı etkilediğine dikkati çekerek, şu ifadeleri kullandı:

"Tüm bunların sonucu olarak ithal edilen buğdayın tonu 420 doları ve iç piyasada kilogram buğday fiyatı ortalama 6 lirayı aşmıştır. Petrol, doğal gaz, elektrik, gübre ve zirai ilaç gibi temel girdi fiyatları tüm dünyada olduğu gibi katlanarak artmıştır. Bu açıdan, açıklanan alım fiyatı, yaşanan bu olumsuzlukların üstesinden gelebilmek adına üreticiye katkı sağlayacak diyebiliriz. Buğday üretimini teşvik için hububat prim desteğinin sonbahar ekim döneminde değil de ürün teslimiyle ödenmesi daha uygun olacaktır."

TMO'ya doğrudan ithalat yoluyla alım yetkisi

Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeyle Toprak Mahsulleri Ofisi'ne doğrudan ithalat yoluyla alım yetkisi verildi.

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'ne (TMO) doğrudan ithalat yoluyla alım yapılabilme yetkisi verildi.

TMO'nun kamu ihale kanunu kapsamında ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımları ile buna ilişkin hizmet alımları ihalelerinde uygulanacak usul ve esaslar hakkında yönetmelikte değişiklik yapan yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Tebliğde yapılan düzenlemeye göre, Cumhurbaşkanı kararı ile görev verilmesi üzerine ilgili bakanın onayı ve yönetim kurulunun görevlendirmesiyle TMO, yabancı devletlerin kendi mevzuatına göre devlet kurumu veya kuruluşu sayılanlardan, yabancı devletin ortaklığı bulunan kuruluşlardan protokol ile doğrudan ithalat yoluyla alım yapabilecek.

Tebliğle ayrıca, TMO'nun teminat olarak kabul edeceği değerler arasına ihalede teklif edilen yabancı para cinsinden **Döviz** de eklendi.

Ukraynalı hububatçılar koridor için uluslararası garanti istiyor

Ukrayna Tahıl Birliği (UGA) Başkanı Mykola Gorbachov tahıl ihracatı ve Türkiye ile Rusya arasında gerçekleştirilen görüşmelere değinerek uluslararası garantiler olmadan hiçbir şirketin tahılını gemilere yüklemeyeceğini söyledi.

Ukrayna Tahıl Birliği Başkanı Mykola Gorbachov, Londra’da gerçekleştirilen Uluslararası Tahıl Konseyi Konferansı’nda yaptığı açıklamada Rusya’nın Karadeniz limanlarına erişimi kapatmasıyla ülkesinin tahıl ihracatını savaş sonrası AB üzerinden gerçekleştireceğini fakat Romanya Constanta gibi bölgelerdeki kuyruklar nedeniyle nakliyat hızının normalin oldukça **altında** olduğunu söyledi.

“Bu limanların tamamı yerel ihtiyaçlar için inşa edildi, böylesi çılgın zamanlar için değil” diyen Gorbachov, “Karadeniz limanlarını açmak için uluslararası desteğe ihtiyacımız var” ifadelerini kullandı.

Ukrayna’nın 2022 hasadı sonrası depolama kapasitesinin üstüne çıkması bekleniyor.

Rusya ve Türkiye’den yetkililerin konuyla ilgili bu hafta bir araya gelecek fakat bu görüşmelerin Ukrayna’nın ihracatını hızlandırmak için yeterli olmayacağı değerlendiriliyor.

Gorbachov bu görüşmelere de değinerek, "Rusya Türkiye ile bir anlaşma imzalarsa da hiçbir şirketin tahılını yükleyeceğini sanmıyorum. Bizim uluslararası desteğe ve uluslararası garantilere ihtiyacımız var" dedi.

Bugün Türkiye Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve mevkidaşı Sergey Lavrov arasında yapılan görüşme sonrası Çavuşoğlu, "Karadeniz'de yarattığı sorunu da ele aldık. Bunların başında Ukrayna'da ve Rusya'dan ithal edilecek ürünler var. BM, Rusya ve Ukraya arasında oluşturulabilecek bir iş birliği planından bahsediyoruz, biz bu planı makul ve uygulanabilir görüyoruz.

Bunun detaylarını görüşmek için İstanbul'da bir görüşme yapabiliriz. Tahıl ürünlerinin uluslararası piyasalara ulaştırılması konusunda Rusya'nın yaptırımları kaldırma talebini haklı görüyoruz. Tahıl koridoru planını makul ve uygulanabilir.

Bankacılık işlemleri konusunda gerekli adımların atılması gerektiğini düşünıyoruz, dünyanın bunun önünü açmasını umuyoruz. Gemilerin güvenli bir şekilde seyrine devam etmesi için bu mekanizmanın hayata geçirilmesinin faydalı olacağını düşünıyoruz" ifadelerini kullanmıştı.

FAO: Gıda faturasası 1,8 trilyon dolarla rekor düzeyde

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), yüksek gıda ve tarımsal girdi fiyatlarının gıda güvenliği açısından endişe oluşturduğuna işaret ederek, "Gıda İthalatı Finansman Kolaylığı" önerdi.

FAO'dan yapılan açıklamada, Örgütün son "Gıda Görünümü Raporu"nun ayrıntılarına verildi.

Rapora göre, küresel gıda ithalat faturasası bu yıl 1,8 trilyon dolarla yeni bir rekora ulaşma yolunda ilerliyor. Söz konusu artışın büyük kısmını yüksek fiyatlar ve nakliye maliyetleri oluşturuyor.

Birçok kırılgan ülkenin daha fazla para ödeyip daha az gıda alacağı, küresel gıda ithalat faturasasının geçen yıla kıyasla 51 milyar dolar fazla olacağı tahmin ediliyor.

Bunların "gıda güvenliği açısından endişe verici" işaretler olduğu değerlendirilen raporda, ithalatçıların artan uluslararası maliyetleri finanse etmekte zorlanacakları ve daha yüksek fiyatlara karşı dayanıklılıklarının sona ereceği öngörülüyor.

FAO, gıda ithalatına en çok bağımlı olan düşük gelirli ülkelere gıda güvenliğini korumak ve ödeme dengesi desteği sağlamak için "Gıda İthalatı Finansman Kolaylığı"nı öneriyor.

Bitkisel yağ tüketimi, üretimini aşacak

Raporda, küresel bitkisel yağ tüketiminin, üretimi geride bırakacağı tahmin ediliyor.

2022'de tahmin edilenden daha yüksek ithalat faturalarına erişilmesinde hayvansal ve bitkisel yağların rol oynayabileceği değerlendiriliyor.

Dünya ana tahıl üretiminin 4 yıl içinde ilk kez 2022'de düşmesi beklenirken, küresel kullanımın da 20 yıldır ilk kez düşüşe geçtiği gözlemleniyor.

Toplam kullanımdaki düşüşün buğday, kaba tahıllar ve pirincin yem olarak daha az kullanılmasından kaynaklanacağı öngörülüyor.

Dünya buğday stoklarının Çin, Rusya ve Ukrayna'daki stoklarda beklenen artışlarla yıl içinde yükseleceği tahmin ediliyor.

Şeker üretiminde yükseliş bekleniyor

Arjantin, Avrupa Birliği (AB) ve ABD'de et üretiminin düşmesi beklenirken, küresel üretimin Çin'deki domuz eti üretiminde öngörülen yüzde 8'lik artışla yüzde 1,4 yükseleceği tahmin ediliyor.

Dünya süt üretiminin, süt sürüsü sayılarının düşmesi ve birkaç büyük üretim bölgesinde daha düşük kar marjları kısıtlanması nedeniyle önceki yıllara göre daha yavaş artması beklenirken, süt ticaretinin ise 2021'in gerisinde kalması bekleniyor.

Dünya şeker üretiminin ise 3 yıllık düşüşün ardından yükseleceği öngörülüyor.

Küresel su ürünleri yetiştiriciliği üretiminin yüzde 2,9, olta balıkçılığı üretiminin yüzde 0,2 artacağı tahmin ediliyor. Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği ürünlerinden elde edilen toplam ihracat gelirlerinin yüzde 2,8 yükselmesi bekleniyor.

"Gıda faturaları rekor seviyeye işaret ediyor"

Yılda 2 kez yayınlanan Gıda Görünümü Raporu'nda FAO'nun tahıllar, yağlı ürünler, şeker, et ve süt ürünleri ve balıklar gibi başlıca gıda maddeleri için piyasa arz ve talep eğilimlerine ilişkin incelemeleri de bulunuyor.

Raporda, yakıt ve gübre gibi tarımsal girdiler için artan fiyatların rolünü ve Ukrayna'daki savaşın küresel gıda emtia piyasaları için yarattığı riskleri inceleyen iki özel bölüm de yer alıyor.

10.06.2022

Açıklamada görüşlerine yer verilen FAO ekonomisti Upali Galketi Aratchilage, "Artan girdi fiyatları, hava durumuyla ilgili endişeler ve Ukrayna'daki savaştan kaynaklı artan piyasa belirsizlikleri göz önüne alındığında, FAO'nun son tahminleri, gıda piyasalarında olası bir daralmaya ve gıda ithalat faturalarının yeni bir rekor seviyeye ulaştığına işaret ediyor." değerlendirmesinde bulundu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ekonomide yeni önlemleri açıkladı

Son dakika... Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada enflasyon ve döviz kuru için atılacak yeni adımlar açıklandı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu akşam saatlerinde, "Başta enflasyon ve döviz kuru olmak üzere gündemimizde yer alan bazı ekonomi başlıklarında, ekonomi yönetiminiz Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde, hızlı ve çözüm odaklı adımlar atmaya devam edecek olup; atacağımız yeni adımlar silsilesi bu akşamdan itibaren bakanlığımız ve ilgili kurumlarca kamuoyu ile paylaşılacaktır" açıklamasını yapmıştı.

Bakanlık, an itibarıyla o önlemleri açıkladı.

GES'LER İHRAÇ EDİLECEK

Hazine ve Maliye Bakanlığı ekonomide yeni adımları planlandığı gibi az önce duyurdu. Buna göre GES'ler talep toplama işlemleri yoluyla ihraç edilecek.

Paylaşımında şu ifadeler yer aldı:

"Bugün (09.06.2022) Bakanlığımız resmi hesabından yayınlanan basın açıklamasında yer alan atılacak adımlar kapsamında; Bakanlığımızca, vatandaşlarımızın tasarruflarını Türk Lirası cinsi varlıklarda değerlendirebilmelerinin teşvik edilmesi ve yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla, gelire endekli Devlet iç borçlanma senedi (GES) talep toplama işlemleri 15 Haziran 2022 tarihinden itibaren gerçekleştirilecektir.

Sadece gerçek kişilere sunulacak olan GES'ler, ülkemiz genelinde gerçekleştirilecek duyuru ve talep toplama işlemleri yoluyla ihraç edilecektir.

Senede ilişkin talep toplama işlemleri ile senedin ihracı, kupon ve anapara ödemeleri Bakanlığımız sitesinde yayınlanacak duyuruda belirtilecek bankalar aracılığı ile gerçekleştirilecektir.

ihraç edilecek senetler üç ayda bir yatırımcısına kupon getirisi sağlayacak olup kupon ödemelerinde asgari getiri garantisi olacaktır.

Senedin kupon ödemesine esas teşkil edecek getiri oranı ve vade yapısı ihraç duyurusunda ilan edilecektir. Senedin yatırımcıya sağlayacağı nihai getiri oranı, ihraç aşamasında Bakanlığımız tarafından belirlenen getiri oranının, hasılat gerçekleştirmeleri çerçevesinde hesaplanacak endeks değeri ile çarpılması yoluyla belirlenecektir."

Hazine'den yeni açıklama: Taviz yok, birinci öncelik enflasyon

Hazine ve Maliye Bakanlığı, hareketli geçen akşamın ardından bu sabah yaptığı paylaşımla 6 maddede enflasyonla kurumlar arası ortak mücadele vurgusu yaptı.

ANKARA

Dünyayı etkisi alan küresel enflasyonist süreçten Türkiye'nin de etkilendiği belirtilen açıklamada, bununla birlikte makroekonomi politikasına enflasyonla mücadelenin birinci önceliğini koruduğu belirtildi. Açıklamada bu mücadelede kurumlararası eşgüdümün öneminin açık olduğu kaydedilerek, tüm kurumların attığı adımlarda ortak mücadele anlayışıyla hareket ettiği bildirildi.

Önümüzdeki dönemde ihtiyatlı maliye politikasına devam edileceği ve mali disiplinden taviz verilmeyeceği kaydedilerek, "Maliye politikasında program hedeflerinden sapmadan büyüme, istihdam ve özellikle gelir dağılımını önceleyen uygulamalar devam edecektir. Kamu harcamalarında etkinliği artırarak tasarruf sağlanacaktır" denildi.

Zorunlu kamu giderleri dışındaki tüm alanlarda kontrol süreçlerinin etkinleştirileceğine vurgu yapılan açıklamada, "Böylece kamu harcamalarında etkinlik artırılarak tasarruf sağlanacaktır. Makro ihtiyati tedbirler güncel ekonomik koşullar gözetilerek etkin ve dinamik bir şekilde atılmaya devam edilecektir. Serbest piyasa kurallarından taviz verilmeden Türk Lirası kullanımını ve cazibesini artıracak uygulamalara devam edilecektir. Beklentilerin yönetimi kapsamında ekonomide atılan adımlar ekonominin tüm paydaşlarıyla şeffaf ve eş zamanlı bir şekilde paylaşılacaktır" ifadeleri kullanıldı.

Hareketli gecenin özeti: Açılış Hazine'den, kapanış Merkez'den

Piyasalar, bu kez gece yarısı yada hafta sonu sürpriz düzenlemeye değil, 'önden yüklemeli' duyuruya tanık oldu. Hazine'nin 'açıklamalar yolda' startı ile başlayan akşam, gece yarısı Merkez'in paylaşımıyla son buldu.

DUNYA.COM

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 9 Haziran akşamının hareketli geçeceğine dair fitili, piyasa kapanışı sonrası yaptığı açıklama ile ateşledi.

Bakanlık, başta enflasyon ve döviz olmak üzere bazı ekonomi başlıklarında yürütülen Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesindeki yeni adımlar silsilesinin geleceğini duyurdu.

Ekonomiye dair merakla beklenen adımlar silsilesinin açılışını **GES sürprizi** ile kendi yaptı. Ardından **BDDK** ve **SPK** açıklamaları gelirken, gecenin kapanışı ise **Merkez Bankası**'ndan geldi.

İşte hararetli gecenin özeti

Hazine - TL'yi teşvik etmek için **Gelire Endeksli Senet (GES)** ihraç edecek. Yeni ürün, getirileri güçlü olan KİT'lerin gelirlerine endeksli olacak. Sadece gerçek kişilere sunulacak GES için 15 Haziran'dan itibaren talep toplanacak. Ayrıntılar daha sonra duyurulacak. *(Haberin detayı)*

BDDK - Kredi büyümesini yavaşlatmak için **tüketici kredisine vade sınırı** getirdi, kredi kartında asgari tutarı artırdı. 100 bin liranın üzerindeki bireysel kredilerin geri

ödeme süresi 12 aya indi. 50 bin liradan 100 bin liraya kadar olan krediler için ödeme süresi 24 ay. Limiti 25 bin lira ve altı olan kredi kartlarında aylık minimum ödeme tutarı, aylık bakiyenin %20'si olacak. Daha yüksek limitli kartlar için minimum limit, aylık faturanın %40'ı olarak belirlenecek. *(Haberin detayı)*

BDDK - Yabancı yatırımcıya **tahsisli swap imkanı** sunmak için çalışma yapıyor. Daha önce yabancıların Türk Lirası'na erişimine getirilen sınırlama, belli kurallara bağlı olarak esnetilecek.

SPK - Borsa İstanbul bünyesinde **Emtia Borsası** kuruldu. Böylece emtia yatırımı için yurt dışına gitmek zorunda kalan yatırımcılar, işlemlerini yurt içinde yapabilecek. Altın sertifikası ihracı için de çalışmalara başladı. *(Haberin detayı)*

SPK - Halka arzlarda **komisyon indirimi** geldi. Yurt dışı borsalarda halka arz için başvuran şirketler artık SPK'ya ihraç ücreti ödemeyecek. Yurt içinde halka arz olacak şirketler ise yabancı yatırımcıdan kaynak sağlarsa, SPK'ye ödeyecekleri kayıt ücretinde yüzde 90'a varan indirim alacak.

TCMB - Ticari kredilere yüzde 10 oranında uygulanan **zorunlu karşılık oranı** yüzde 20'ye çıkarıldı. *(Haberin detayı)*

TCMB - Bankalar, döviz hesabına karşılık ilave olarak Türk lirası cinsinden uzun vadeli sabit faizli **menkul kıymet** tesis edecekler.

Hareketli gecede dolar yerinde durmadı

Hazine ve Maliye Bakanlığının 'hızlı ve çözüm odaklı adımlar' açıklaması öncesinde 17,37 seviyesinin üzerini test eden dolar/TL açıklamanın hemen ardından 16,76 seviyesine kadar geriledi. Euro/TL de 18,41 TL seviyesinden 17,85'e indi. Ancak piyasalar gelen bu adımlardan pek tatmin olmamış gibi. Hazine'nin GES açıklaması sonrası kur yeniden 17,22 seviyelerine geldi.

Merkez Bankası'ndan zorunlu karşılık kararı

Son dakika haberi... Merkez Bankası, Türk lirası cinsinden ticari nitelikteki nakdi kredilere yüzde 10 düzeyinde uygulanan zorunlu karşılık oranının yüzde 20'ye yükseltildiğini duyurdu.

Merkez Bankası zorunlu karşılık oranlarında değişikliğe gitti. Yapılan açıklamada, "Finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla 23 Nisan 2022 tarihli basın duyurusuyla paylaşılan Türk lirası cinsinden ticari nitelikteki nakdi kredilere yüzde 10 düzeyinde uygulanan zorunlu karşılık oranı yüzde 20'ye yükseltilmiş olup, tesisi 8 Temmuz tarihinde gerçekleşecektir" denildi.

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Para Politikası Kurulu 26 Mayıs 2022 tarihli duyurusunda değerlendirme süreçleri tamamlanan teminat ve likidite adımlarının devreye alınacağını kamuoyu ile paylaşmıştı.

24 Haziran'da devreye alınacak olan teminat havuzunda Türk lirası sabit kıymetlerin ağırlığını arttıran uygulamayı tamamlayıcı nitelikte bir uygulama olarak bankalar, yabancı para cinsinden mevduat/katılım fonlarına karşılık ilave olarak Türk lirası cinsinden uzun vadeli sabit faizli menkul kıymet tesis edeceklerdir. Bu uygulama ile

10.06.2022

liralaşma stratejisi kapsamında para politikasının etkinliğinin arttırılması amaçlanmaktadır. İlk tesis 29 Temmuz tarihinde geręekleřecektir.

Finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla 23 Nisan 2022 tarihli basın duyurusuyla paylaşılan Türk lirası cinsinden ticari nitelikteki nakdi kredilere yüzde 10 düzeyinde uygulanan zorunlu karşılık oranı yüzde 20'ye yükseltilmiş olup, tesisi 8 Temmuz tarihinde geręekleřecektir."

Ekonomi yönetiminden geri adım: Yabancıya swap imkânı geri geliyor

Ekonomi kurumları, yüksek enflasyonla mücadele ve TL'nin değer kaybını önlemek için bir gecede yedi önlem açıklarken, BDDK'dan gelen duyuruyla, yabancı yatırımcıya swap imkanının tekrar getirildiği belirtildi.

Ekonomi yönetimi, Türk Lirası'nın hızla değer kaybetmesinin ardından bir gecede yedi önlem **açıkladı**. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın dün akşam, "Hızlı ve çözüm odaklı atacağımız adımları bu gece duyuracağız" açıklamasının ardından gelen peş peşe açıklamalarla beraber Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yapılan açıklamada yurtdışı yerleşiklere tahsisli swap imkanı getirildiği belirtildi.

Yabancı yatırımcıların TL'ye erişimine uzun süredir sınırlı imkân tanıyan yönetim, bu duruşunu esnetiyor. Daha önceki dönemde uluslararası yatırımcıların swap yoluyla elde ettikleri TL'yi yeniden dövize dönmek suretiyle TL aleyhinde pozisyon alma ihtimaline karşılık sınırlama getirilmişti. Banka ve aracı kurumların yurt dışı yerleşiklere sağladıkları TL miktarı, özkaynakların belirli bir miktarı ile sınırlandırılmıştı.

YURTDIŞINA TL SAĞLANACAK

Şimdi BDDK'nın açıklamasıyla, çeşitli kurallara bağlı olacak şekilde yurtdışına TL sağlanmasının önü açılmış oluyor.

Bu kuralların ne olacağı henüz bilinmezken, TL açığa satış imkânı olmayacak şekilde taahhüt ile gelen yatırımcıların TL'ye erişim imkânı sağlanabileceği belirtiliyor.

SWAP NEDİR?

İngilizce'de 'takas' anlamına gelen swap sözcüğü, iki tarafın belirli bir vade ile farklı para birimlerini belirlenmiş bir faiz ile değiş tokuş yapmaları anlamına geliyor. Vade sonunda işlem tersine çevriliyor.

Swap işlemlerinde, faiz oranları ile döviz kurlarındaki değişimler sonucunda ortaya çıkan riski en aza indirmek amaçlanıyor.

Rekor fazla, 'erken seçim'i çağrıştırdı

Hazine nakit dengesi mayıs ayında 149 milyar lira rekor fazla verdi. Yüksek gelir, Merkez Bankası aktarımları, KDV ve vergi tahsilatındaki yükseliş, bankaların kurumlar vergisi ve diğer vergilerin artışından sağlandı. Gelirlerdeki artışla birlikte borçlanmanın da hızlanması, “erken seçim” spekülasyonlarını arttırdı.

Mehmet KAYA

Hazine nakit dengesinde 2022'nin başından itibaren süren ilginç durum, Mayıs ayında 149 milyar TL'lik rekor fazla ile yeni bir boyut kazandı. 2022'nin başından bu yana, Merkez Bankası aktarımları, kartlı alışverişteki yükseliş nedeniyle hızlı KDV ve diğer vergilerin tahsilatının yüksek seyretmesi, bankaların kurumlar vergisi artışı ve diğer vergi artışları nedeniyle yüksek gelir elde edildi. Buna karşılık Hazine borçlanmayı da hızlandırdı. Çeşitli gözlemciler, yüksek gelire rağmen, yüksek borçlanmayla elde edilen toplam tutarların, olası bir seçim öncesi kullanılacak kaynak biriktirme amaçlı olduğu yönünde yorumlarda bulunuyor. Diğer yandan, harcama artışındaki hızlanmanın ilk işareti Mart ayında görülmüştü.

Mayıs ayı bütçe gerçekleştirmeleri, yüksek gelirlerin harcanmasının hızlanması ya da frene basılması yönünde ikinci işaret olacak. Hazine'nin gelirlerdeki artışla birlikte borçlanmayı da hızlandırmasının 2022 içinde bir seçim yapılabileceği yönündeki spekülasyonları da artırdı.

Yıllık öngörülen gelire altı ayda ulaşıldı

Hazine nakit dengesinde, Hazine gelirleri Ocak-Mayıs döneminde bir önceki yıla göre yüzde 111,06 oranında arttı. Geçen yıl Ocak-Mayıs döneminde 526,4 milyon gelir varken, bu yıl 1 trilyon 111 milyar TL gelir elde edildi. 2022 bütçesinde yılsonu geliri 1 trilyon 472,6 milyar TL tahmin edilmişti. Yılın ilk yarısında neredeyse yılın tamamı için öngörülen gelire ulaşılmış durumda. Gelir artışında enflasyonun artışıyla oluşan şişme dışında gelirlerdeki yüksek tahsilatlar da önemli yer tutuyor. Örneğin, mayıs ayı itibarıyla yılsonu gelir tahminine oranla gerçekleşme düzeyi çok yüksek olan kalemlere bakıldığında, gelir vergisinde yüzde 69,9, kurumlar vergisinde yüzde 67,4, değerli konut vergisinde yüzde 79,7, KDV tevkifatında yüzde 59,6, akaryakıt ÖTV'sinde yüzde 71,7 oranında gerçekleşmeye ulaşıldı. KİT ve kamu banka gelirlerinde ise yılsonu gelir tahmininin yüzde 185,4'ü oranında gelire ulaşıldı.

İç borçlanma tutarı 233 milyar lira

Hazine nakit dengesine bakıldığında gelirlerdeki olağanüstü artışa karşılık, borçlanmanın da sürmesi dikkat çekiyor. Ocak-Mayıs döneminde yeni iç borçlanma tutarı 233 milyar 586 milyon TL'ye ulaşmış durumda. İç borç ödemelerinden sonra dahi net borçlanma 5 ayda 86,4 milyar, net dış borçlanmayla birlikte net borçlanma 95,7 milyar TL'ye ulaştı.

Bütçe verileri 15 Haziran'da açıklanacak

Bütçenin gider tarafında, yılsonu tahminlerine kıyasla gerçekleştirmelerde, gelirler kadar büyük sapma görülmesi de bir Hazine nakit dengesi içindeki hızlı harcama artışı dikkat çekiyor. Geçen yıl Ocak-Mayıs döneminde 489 milyar 774 milyon TL'lik bir faiz dışı gider varken, bu yıl faiz dışı giderler de neredeyse ikiye katlanarak 921 milyar 774 milyon TL'ye ulaşmış durumda. Bu veriler ışığında 15 Haziran günü açıklanacak bütçe verilerinin önemi arttı. Gider artışlarının hangi kalemlerde ne düzeyde geliştiği ve önceki aylara göre harcama hızında artış olup olmadığı önem kazandı. Bu yıl aynı zamanda Hazine'nin kasa fazlası da son iki aya damgasını vurmuş durumda. Mayıs ayı sonu itibarıyla Hazine'nin bankalardaki harcanabilir durumdaki fazlası 215 milyar 285 milyon TL düzeyine çıktı. Bir önceki yılda aynı ay sonunda yaklaşık 11 milyar TL fazla bulunuyordu. Gözlemciler, Hazine'nin yüksek gelir ve yüksek nakit fazlasına ulaşmasına karşılık, harcama ve borçlanmanın da hızlı artmasına izin verilmesinde, 2022 içinde bir seçim olması halinde kolay harcama yapma isteğinden kaynaklı olabileceği yorumlarını yapıyor. Diğer yandan, son dönemde ağırlığı ve şiddeti artacağı yönünde işaretler verilen küresel krizin Türkiye'yi zorlamaya devam edeceği ve bütçedeki bu durumun, etkinin azaltılmasında da kullanılabileceği kaydediliyor.

OECD, Türkiye için büyüme ve enflasyon tahminini yükseltti

OECD, Türkiye için 2022 yılı GSYH büyüme tahmini yüzde 3,3'ten yüzde 3,7'ye çıkarırken, ortalama tüketici fiyatları tahmini yüzde 23,9'dan yüzde 72'ye yükseltti.

OECD, Türkiye'nin bu yıl için büyüme ve enflasyon tahminlerini yukarı yönlü revize etti. OECD bugün yayınladığı "Ekonomik Görünüm" raporunda, Türkiye için 2022 yılı GSYH büyüme tahmini yüzde 3,3'ten yüzde 3,7'ye çıkarıldı. 2023 yılı için tahmin ise yüzde 3,9'dan yüzde 3'e indirildi.

Değerlendirmede, 2021 yılındaki güçlü toparlanmanın ardından büyümenin, projeksiyon döneminde ılımlı kalacağı ifade edildi.

OECD, "Çok yüksek enflasyon ve azalan tüketici güveni, tüketici harcamalarını sınırlandıracaktır. Yatırımlar, jeopolitik faktörler ve finansal koşullardaki belirsizlik nedeniyle geri tutulacak " değerlendirilmesinde bulundu.

Yüksek emtia ve gıda fiyatları ile birlikte destekleyici para politikasının tüketici enflasyonunu 2022'de ortalama yüzde 70'in üzerinde tutacağını belirten OECD, ortalama enflasyon beklentilerinde yukarı yönlü sert bir revizyona gitti. Buna göre, bu yıl için ortalama tüketici fiyatları tahmini yüzde 23,9'dan yüzde 72'ye, 2023 yılı tahmini yüzde 21,7'den yüzde 38,9'a çıkarıldı.

Manşet enflasyona paralel olarak çekirdek enflasyon tahminlerinde de artış görüldü. 2022 yılı için gıda ve enerji hariç tüketici fiyatları beklentisi yüzde 21,6'dan yüzde 58,9'a, 2023 yılı için yüzde 21,4'ten yüzde 38,0'e geldi.

OECD, 2022 yılı için işsizlik oranı beklentisini yüzde 12,5'ten yüzde 11,8'e, 2023 yılı için yüzde 12,6'dan yüzde 11,8'e çekti.

Cari denge/GSYH için tahmin bu yıl yüzde -1,7'den yüzde -4,8'e, gelecek yıl yüzde -1,6'dan yüzde -4,4'e revize edildi.

OECD, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) bağımsızlığının güçlendirilmesi ve para politikasının sıkılaştırılmasının, toparlanmanın anahtarı olacağı yönünde görüş belirtti.

Kurum, maliye politikalarının önümüzdeki dönemde destekleyici kalmasının beklendiğine işaret etti.

Petrol ve gaz ithalatına olan yoğun bağımlılığı göz önüne alındığında, Türkiye'nin tedarik kaynaklarını çeşitlendirmeye ve enerji verimliliğini artırmaya devam etmesi gerektiği görüşüne yer verildi.

S&P Türkiye webinarı: Sermaye kontrolü riski artıyor

S&P'nin düzenlediği webinarıda Türkiye'nin bazı ilave sermaye kontrolleri getireceğine dair riskin arttığına dikkat çekildi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's'un (S&P), düzenlediği webinarıda Türkiye'nin bazı ilave sermaye kontrolleri getireceğine dair riskin arttığına dikkat çekildi.

S&P analistleri yayımladıkları sunumda ise 2022 yılında Türkiye ekonomisinin yüzde 2,4 büyümesini beklerken, kişi başı milli gelirin ise 8 bin 46 dolara düşeceğini öngördü.

Cari açığın milli gelire oranının yüzde 4,2 olmasını bekleyen S&P analistleri, bütçe açığının ise milli gelire oranının yüzde 4,2 seviyelerinde olabileceğini belirtti. S&P'nin yılsonu enflasyon beklentisi ise yüzde 55 olarak paylaşıldı.

S&P'nin Türkiye webinarında Merkez Bankası rezervlerinin zayıf olduğu ve zayıflamaya devam edeceği kaydedilirken turizmdeki toparlanmanın ise Türkiye ekonomisi için birkaç pozitif sürprizden biri olduğuna dikkat çekildi.

Türk Lirası'ndaki değer kaybının Türk bankacılık sektörünün aktif kalitesi sorunlarının oluşması anlamına geleceğine işaret edilen webinarıda 2022 yılı kredi büyümesinin ise yüzde 44 seviyelerinde olması beklentisi aktarıldı.

10.06.2022

S&P analistleri soru üzerine Türkiye'nin bir zorlanma durumunda IMF programı istemesinin ihtimal dahilinde olmadığını belirterek bunun yerine hükümetin daha fazla sermaye kontrolü uygulamalarına getirmesinin daha olası olduğunu kaydetti.

Webinara, S&P Gelişmekte Olan Piyasalar Ekonomisti Tatiana Lysenko, S&P Ülke Notları Direktörü Maxim Rybnikov, S&P Finansal Kurumlar Notları Direktörü Regina Argenio ile S&P Global Kıdemli Direktörü Frank Gill katıldı.

Erdoğan: Cumhur İttifakı'nın adayı Recep Tayyip Erdoğan

Erdoğan, Kılıçdaroğlu'na seslenerek, "Ha bire 'Cumhur İttifakı'nın adayı belli olsun' diyorsun. İşte söylüyorum, Cumhur İttifakı'nın adayı Tayyip Erdoğan. Ha bire 'Seçim tarihi belli olsun' diyorsun. İşte söylüyorum, seçim önümüzdeki yıl haziran ayının ortasında yapılacak." dedi.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin İzmir İl Danışma Meclisi Toplantısı'nda konuştu.

Konuşmasında sık sık CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na eleştirilerde bulunan Erdoğan, Cumhur İttifakı adayının kendisi olduğunu söyledi.

"Geçen 20 yılda nasıl asırlık eser ve hizmetleri kazandırdıysak inşallah büyük ve güçlü Türkiye'yi de yine sizlerle beraber inşa edeceğiz." diyen Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "İnşallah büyük ve güçlü Türkiye güneşinin ilk ışıklarının yükseldiği yer de inanıyorum burası olacaktır. İzmir'den bu hedefimize bu vizyonumuza uygun daha kuvvetli daha samimi daha coşkulu destek bekliyoruz. Maalesef bu şehir kendini temsil edenler bakımından talihsizlikler taşıyor. CHP'nin de başında olan bir milletvekili var İzmir'in. İzmirililerin kendini temsil etmesi için Meclis'e gönderdiği bu zat, İzmir'in yolunu dahi bilmiyor. Milletvekili olmasına rağmen bizim kadar İzmir'e gidip gelmiyor. İzmir'in derdiyle dertlenmek yerine mesaisinin çoğunu Silivri'deki memleket düşmanlarını yargıdan kaçırmak, Türkiye'yi yabancılara şikayet etmek için

harcıyor. Bu şehrin yerel yönetimler kaynaklı sorunlarına çözüm geliştirmek yerine şahsımız ver aile fertlerimizle ilgili sürekli yeni iftiralar atıyor. Bugün bir dava daha kazandım. Sağ olsun o böyle yaptıkça biz de davaları kazanıyoruz. Nihai kararlar geldikçe onları da Bay Kemal'in adına hayır yapıyoruz. Kendisi daha önce İstanbul milletvekilliği yaptı ama oranın da ilçelerini bilemeyecek kadar seçildiği yerden habersizdi. Daha vahimi bu zat bazı şehirlerimize ayrı ülke diyecek kadar Türkiye'den de habersiz. Eline ne tutuşturulursa belge diye kürsüde sallayan, her seferinde mahcup olduğu halde yalandan vazgeçmeyen şahsın ne seçildiği şehirlere ne de ülkeye ve millete hayrı dokunmadı."

"Vakit karar verme vakti"

Erdoğan, CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'na yönelik olarak, "Siyasi kariyerinde kasetle geldiği genel başkanlık koltuğunu korumak dışında ülke ve milletin geleceği adına hiçbir çabasını görmedik. Kırıklarla ve başarısızlıklarla oldu dolu siyaset karnesine rağmen bu zat, şimdi de cumhurbaşkanlığı peşinde koşuyor. Bunu da çıkıp adam gibi delikanlıca yapmak yerine, tıynetine uygun şekilde dolambaçlı yollardan gerçekleştirmeye çalışıyor. Meramını millete anlatmak varken siyasi istikbalini yabancı büyükelçilerin inayetinde arıyor. Hakkını da yememek lazım; cehaletinden kaynaklanan gaflarıyla bizleri zaman zaman güldürmüyor, eğlendirmiyor da değil. Fakat bu da bir yere kadar. Ülkenin yönetimine talip olmak, CHP kürsüsünde gece yarıları sosyal medyada masasının etrafına ve altına doldurduğu şürekası önünde şaklabanlık yapmaya benzemez. Artık masa etrafında top çevirmek, ortaklarını idare etme adına milleti oyalama devri yarıda kaldı. Vakit karar verme vakti." diye konuştu.

Geçen haftaki grup konuşmasında Kılıçdaroğlu'na net bir çağrıda bulunduğunu, amacının hem Kılıçdaroğlu'nu hem partisini hem de CHP'ye oy veren vatandaşları büyük bir yükten kurtarmak olduğunu söyleyen Erdoğan, "Ama kendisi sorularımıza dürüstçe cevap vermek yerine iftiralarını sürdürerek yine topu taca atmaya çalıştı. Biz de çağrımızı tekrar ettik. Milletvekili seçildiği İzmir'den aynı davetimi yapıyorum. Bay Kemal'e diyorum ki; artık kaçak güreşmeyi bırak. Artık ipe un sermekten, sürekli bahane üretmekten, lafla peynir gemisi yürütmeye çalışmaktan vazgeç. Havaya bakıp ıslık çalarak etrafta gezinmekle bu iş olmaz. Adaylık meselesini daha fazla geçiştiremezsin. Ha bire 'Seçim tarihi belli olsun' diyorsun. Seçim önümüzdeki yıl haziran ortasında yapılacak. Kaçacak yerin yok Bay Kemal. Habire 'Cumhur İttifakı'nın adayı belli olsun' diyorsun. İşte söylüyorum; aday Tayip Erdoğan." ifadelerini kullandı.

"Ya adaylığını açıkla ya da adayını açıkla"

Efes 2022 tatbikatında MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile beraber olduklarını kaydeden Erdoğan, şunları söyledi: "Tatbikatı beraber izledik ve defalarca Bahçeli ismimi açıkladı, zikretti. Daha ne arıyorsun? Biliyorum ki seçimlerde aday olmak, karşıma çıkmak için de can atıyorsun. Gel kendine ve partine daha fazla eziyet etme Bay Kemal. CHP'ye oy vermiş vatandaşların başını daha fazla yere eğdirme. Cesaretin varsa, yüreğin yetiyorsa bu günden tezi yok ya adaylığını açıkla ya da

adayını açıkla. Siyaset hem yürek hem samimiyet işidir. Bu soruma cevap vermezsen hem yüreksiz hem samimiyetsizsin demektir. Ürktüğün, çekindiğin, korktuğun bir durum varsa onu da açık açıkça söyle. Diyet borcundan dolayı birileri seni tehdit ediyorsa bu ülkenin polisi, savcısı, hakimi var, onlar gereğini yapacaktır. Kökeninden, meşrebinden, kimliğinden dolayı birileri sana aba altından sopa gösteriyorsa onun da çaresi var; AK Parti Türkiye'si ayrımcılığa son vermiş, herkesin eşit vatandaşlığını garanti altına almıştır. Kimsenin ötekileştirilmesine izin vermeyiz. Her mazlumun yanında olduğumuz gibi senin de yanında dimdik dururuz Bay Kemal. Hangi sebeple olursa olsun hiçbir vatandaşımızın hayallerine ket vurulmasına müsaade etmeyiz yeter ki sen aday ol."

"Aday bile çıkmıyor, gerisi nasıl gelecek?"

Konuşmasında partililere seslenen Erdoğan, "Haziran 2023'e hazır mıyız? İzmir'de evel Allah bir numara olmaya var mıyız? Ben size inanıyorum. Nasıl 85 milyonun hak ve hukukunu gerektiğinde canımız pahasına koruyorsan ana muhalefet partisinin genel başkanının hakkını da üç beş marjinal tetikçiye çiğnetmeyiz. Yeter ki sen harbi ol, sen dürüst ol, sen açık ol. Bu zatı yüreklendirmek için daha ne söyleyebiliriz bilmiyorum. Bunlar daha Türkiye'nin en önemli meselesi hususunda önce kendi aralarında sonra da milletin önüne çıkıp ne istediklerini söyleyemiyorlar. Daha ülkenin nice kritik konularında nasıl karar verip uygulayacaklar? Bunlar yerinden kalkana kadar Allah muhafaza ülkenin başına kim bilir neler gelir. 'Horozun çok olduğu köyün sabahı geç olur' derler. Her birinin hesabı, niyeti, hedefi, patronu farklı olanların masadan memleket hayrına bir şey çıkmaz. Aday bile çıkmıyor, gerisi nasıl gelecek? Bizim için seçimde karşımıza kimin çıkacağını ehemniyeti yok, biz karşımızdakine değil kendimize güvenerek bu mücadeleye giriyoruz. Seçime sizlerle beraber giriyoruz. Bizim burada asıl gayemiz bu gereksiz tartışmadan ülkemizi bir an önce kurtarmaktır. Bakalım bu sefer Bay Kemal nereye kaçacak, hangi bahaneye sığınacak göreceğiz. Biz kimin ne dediğine, ne ettiğine değil kendi işimize bakacağız. Bizim işimiz ülkemize eser, milletimize hizmet kazandırmaktır. Türkiye'nin her karışını her vatandaşımızın hayatını olumlu yönde geliştirmeyi sürdürüyoruz." dedi.

İzmir yatırımlarını anlattı

AK Parti'nin hayata geçirdiği hizmetleri sıralayan Erdoğan, şöyle devam etti: "İzmir de eser ve hizmet siyasetimizden payını almıştır. 20 yılda İzmir'de 90 milyar lira tutarında yatırım yaptık. Bay Kemal'in büyükşehir belediyesi İzmir'e ne yaptı? Yağmurlar yağdığında İzmir'i nasıl sular basıyor, kanalizasyon nasıl patlıyor görüyorsunuz. Bunlar yapamaz. Bunlar dertli değil ama biz dertliyiz. Şehir hastanemizi bu yıl içinde tamamlayıp hizmete sunmayı hedefliyoruz. 2 yıl önce yaşanan depremin ardından İzmir sokaklarında enkazdan enkaza koşuyorduk. Bay kemal turist gibi geldi dolaşıp gitti. Biz tüm ekibimizle buradaydık. Çalışmaları adım adım takip ettik. Yitip giden canlarımızı biz unutmadık. Aynı zamanda umudumuzu yitirmememiz gerektiğini de unutmadık. O gün İzmirli'lere söz verdik. 'Önce çocuklarımızı kurtaracağız sonra onlara yeni sıcak yuvalarını armağan edeceğiz' dedik. TOKİ'miz ile İzmir tarihinin en büyük deprem dönüşüm çalışmasını başlattık.

Bir yılda toplam 741 bağımsız bölümden oluşan konutları kardeşlerimize teslim ettik. Her gün sahiplerine yeni konutları teslim ediyoruz. Yılsonuna kadar tüm konutları kardeşlerimize teslim etmenin gururunu yaşayacağız. 1,5 yılda konut ve işyerini ya tamamladık ya da tamamlama aşamasına getirdik ama birileri hala hizmet binalarını ne yapacaklarına karar veremiyor. İnşallah İzmirli kardeşlerimiz bu farkı görüyor ve herkesin notunu veriyor. Son 20 yılda TOKİ eliyle 30 bin konut projesini hayata geçirdik. Riskli yapı olarak tespit edilen 55 bin bağımsız birimin yıkımını bitirdik. Kira yardımı, kamulaştırma gibi çalışmalara 1,3 milyar liralık destek sağladık. Çiğli, Bergama, Bayraklı ve Kiraz'da 4 Millet Bahçesi yapıyoruz. İstanbul'a 3,5 saatte varabilmenizi sağladık. Sabuncubeli Tüneli ve bağlantı yolları sayesinde Manisa ve İzmir'i adeta birleştirdik. Şehre yapılan yatırımlar anlatmakla bitmiyor. Sizlerden bu eser ve hizmetleri her fırsatta İzmirililerle paylaşmanızı istiyorum. Ancak bu şekilde eser ve hizmet siyasetiyle istismar siyaseti arasındaki farkı İzmirililere gösterebiliriz. İzmir'de bu defa İzmir'deki tabloya yakışır bir netice elde edeceğimize inanıyorum. Durmak yok yola devam."

Piyasalarda süper bono korkusu mu yaşıyor?

Alaattin AKTAŞ

10 Haziran 2022 Cuma

(Bu yazının dün akşamki gelişmelerden saatler önce kaleme alındığının göz önünde bulundurulması ricaıyla...)

✓ Piyasalar KKM'ye yüksek kurdan alınmış döviz ve yükselmekte olan borsa ile bir anlamda hazırlıksız yakalanmıştı. Bu yüzden KKM benzeri bir etki yaratma olasılığı az da olsa, çıkarılması düşünülen süper bono göz önünde bulundurularak son günlerde sanki biraz temkinli hareket ediliyor.

Son günlerde olan bitenle aralık ayında yaşananlar arasında siz de bir benzerlik görüyor musunuz? Sanki bir tekrar var gibi...

Ama bu kez piyasa daha temkinli. Piyasa oyuncularları da, vatandaşlar da aralık ayında yedikleri dayığı unutmadı!

Aralık ayında neler mi yaşamıştık, gelin hatırlayalım:

Merkez Bankası'nın 16 Aralık'taki Para Politikası Kurulu toplantısında faiz yüzde 15'ten yüzde 14'e indirildi. Faizdeki son indirim de zaten o gün yapıldı. Faiz inince yükselme eğiliminde olan döviz iyice artmaya başladı.

19 Aralık Pazar gününe geldik; Cumhurbaşkanı Erdoğan üstüne basa basa faiz indiriminin devam edeceğini söyledi. Aradan beş toplantı geçti faiz değişmedi ama o gün söylenen buydu.

20 Aralık Pazartesi günü herkes dövizle hücum etti. Özellikle küçük tasarruf sahibi adeta elinde avucunda ne varsa dövizle yatırdı. Talep patladı, dolar 18 lirayı aşarak rekor kırdı.

Yine 20 Aralık; akşam saatlerinde Cumhurbaşkanı Erdoğan kur korumalı mevduat uygulamasını açıkladı. Her ne kadar **“Biz bir şey yapmadık”** denilse de bu

açıklamayla eş zamanlı olarak piyasaya döviz sürüldü ve salı sabahına 11-12 lira aralığında bir dolar kuruyla uyanıldı.

Bu yeni enstrüman vatandaşın dövize olan talebini bıçak gibi kesti. Bir yandan da döviz satışı derken kur belli bir süre baskı altında kaldı ve fazla artmadı.

20 Aralık'tan sonraki günlerde hisse senedi piyasası da adeta çöktü.

ŞİMDİ DE SÜPER BONO...

Şimdi gündemde süper bono var. Yani enflasyona endeksli bono ya da tahvil.

Geçenlerde de yazdık; böyle bir kağıt çıkarıldığı takdirde muhtemelen bir yıldan uzun vadeli olacaktır ve dolayısıyla adı da tahvil olacaktır. Ama neyse, adına takılmayalım...

Şimdi piyasalar acaba bu borçlanma aracı çıkarılır ve bundan dolayı kur hızla geri gelir ve borsa yine çakılır mı, diye endişe içinde.

Belki; çünkü dedik ya birileri 20 Aralık'ta fena hırpalandı. Zaten Maliye Bakanımız da o dönemde yüksek kurdan döviz alanların vatandaşlar olduğunu ve onların zarara uğradığını açıkça söylemişti.

Şimdi o günlerden ders çıkaranlar daha temkinli hareket ediyor olabilir mi? Biraz öyle gibi görünüyor.

Örneğin döviz artıyor artmaya ama aralık ayındaki gibi bir tırmanma yok.

Hisse senedi piyasasında ufak ufak düşüşler görülüyor, herkes sanki ne olur ne olmaz düşüncesiyle hareket ediyor.

Bütün bu kaygıları artıran en büyük etken Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ısrarla yine faiz konusuna değinmeye başlamış olması.

SÜPER BONO NİYE GECİKİYOR?

Bilindiği kadarıyla enflasyona endeksli bu borçlanma aracından alabilmenin temel koşulu döviz hesabını bozdurmak.

“Ben TL verip bundan alayım” yok! İlla döviz bozdurulacak. Çünkü derdimiz dövizle.

Peki döviz bozduruldu ve bu kağıt alındı. Ya vade süresince döviz enflasyondan daha fazla artarsa. Herhalde bunun çaresi düşünülecek ve kur artışı fazla olursa aradaki farkın ödeneceği taahhüt edilecek.

Halledilmesi gereken başka bir sorun daha var. Artık TÜİK'in açıkladığı orana bırakın vatandaşı, kurum çalışanları bile inanmaz olmuşken vatandaşın bu orana endekslenmiş bir kağıda ilgi gösterebilmesinin yolu enflasyonun üstüne çok iyi bir fark verilmesinden geçiyor. O artı puan ne kadar olacak, belli değil.

Zaten KKM gibi özünde ekonominin temeline dinamit koymak anlamına gelecek bu uygulamanın bunca zamandır hayata geçirilememesinin temelinde de bu tür detaylarda anlaşılamaması yatıyor.

DİRENENLER VAR!

Böyle bir aracın ekonomi için nasıl bir tahribat yaratacağını gören, bunu idrak eden ve bu yüzden itirazını dile getiren bürokratlar var.

Hiç kimse sanmasın ki bürokrasi her söylenene anında evet diyor.

Bakın etrafınıza, son dönemde olan bitene, bunu çok somut biçimde görebilirsiniz zaten.

BU HAYAT PAHALILIĞI HANGİ DÖNEM OLUŞTU?

Kafama takıldı, günlerdir düşünüyorum... Eminim birçok kişi de benim gibidir ve aynı soruyu sormaktadır. Öyle önemli bir konu ki, şu günlerde çok fazla konuya dağılmanın alemi de yok gibi geliyor bana. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hayat pahalılığı itirafından söz ediyorum.

Ne dedi Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen hafta:

“Aslında bugün bizim ülkemizde teknik anlamda enflasyon değil, fiili bir hayat pahalılığı sorunu vardır.”

Erdoğan zaman zaman enflasyonu dile getirdi; bunun tüm dünyanın sorunu olduğunu da söyledi; ama daha önce hayat pahalılığından söz ettiğini, bunu kabul ettiğini ben hiç hatırlamıyorum.

Cumhurbaşkanı aslında enflasyon yok da demiyor, fiyatların artmadığından söz etmiyor, **“Teknik anlamda enflasyon yok”** diyor ve bununla ne kastettiğini de izah ediyor. Ama önemli olan enflasyon konusunda söyledikleri değil.

Varsayalım şu dönemde teknik ya da bilindik anlamda enflasyon yaşanmıyor. Fiyat artışı yok gibi; küçük küçük değişimler söz konusu. Dolayısıyla vatandaş da, şirketler de hiç kimse fiyat artışından yakınmıyor. Neredeyse Japonya gibiyiz; fiyatların artması ne demek, unutmamız!

Ama Cumhurbaşkanı Erdoğan ne diyor:

“Fiili bir hayat pahalılığı sorunu var.”

Hayat pahalılığı nasıl olur ki?

Bir dönem fiyatlar öyle hızlı artmıştır ve gelirler bu fiyat artışının öyle altında kalmıştır ki, fiyatlar artık bir anlamda sabitlendiği ve artmadığı halde o gelir düzeyiyle hayat artık çok zordur; çok pahalı hale gelmiştir, geçim sıkıntısı had safhaya çıkmıştır.

Yani geçmişte bir dönem demek ki ağırlıkla ücretiyle geçinen vatandaş da, küçük esnaf da, çiftçi ve köylü de, küçük ve orta boy sanayici de, yani sonuçta herkes enflasyonun altında kalmış, ezilmiş.

Artık enflasyon yok ama gelirler hızlı bir artış göstermediği için şimdi hayat pahalılığı sürüyor.

Rahmetli Süleyman Demirel'in ifadesiyle **“Var mı başka izah tarzı”...**

MEĞER ENFLASYON EZİP GEÇMİŞ!

Şimdi enflasyon yaşanmadığını varsayıyoruz; ama hayat pahalılığı itirafıyla da bir dönem vatandaşın enflasyona ezdirildiğini kabul etmiş oluyoruz.

Sahi bu ne zaman yaşanmış olabilir? Ayrıca şimdiye kadar hep **“Vatandaş enflasyona ezdirmedik, ezdirmeyeceğiz”** türü görüşler dinlememiş miydik, demek ki aksi de yaşanmış.

Şu soruları sormaktan bir türlü kendimi alamıyorum:

“Bu hangi dönemde yaşanmıştır ve şimdi içinde bulunduğumuz günlerde olan biten de hayat pahalılığını daha da büyüten adımlar değil midir?”

Sadece matematik, yetmez...

Ferit Barış PARLAK

10 Haziran 2022 Cuma

Tespitler yapılıyor:

“Cahile laf anlatılmaz/anlatılmıyor...”

“İyilere yer yok, tek bir hatasında eleştiriliyor...”

“Mutsuz ile sohbet mutsuz ediyor...”

Sonra...

Matematik bilimi ile de doğrulattılıyor!

Örneğin:

$(+) \times (-) = (-)$ kuralından hareketle...

“Negatifler/cahiller ile tartışmaya girme

Sonuç negatif olur” deniyor! ...

$(+) / (-) = (-)$ kuralından hareketle...

“Negatif/cahiller için kendinizi

Parçalamayın, sonuç negatif olur” deniyor! ...

10.06.2022

Hatta...

Toplama/ıkarma işlemleri de dahil ediliyor...

$(+)+(-)=((\text{küçülmüş } +) \text{ veya } (-))$ kuralından hareketle...

“Negatifler/cahiller sizi küçültür veya yok eder...” deniyor!...

Matematiksel işlem sonucu doğruyu verir...

Ama...

Neden doğru olduğunu anlamak, doğruyu yorumlayabilmek için fizik, mantık, felsefe bilgileri de gerekir...

VELHASIL

Yanlış tespitler yapılıncı, “doğru sanılan” yanlış yönlendirmelere kapı aralanıyor...

Bir yanlış ise diğer yanlışları büyütüyor...

İnsan/yönetici/yönetim/toplum iyi/kötü/yanlış ve/veya cahil olabilir...

Harcanan çaba, bilim ışığında yapılan eleştiriler O’nu/onları kötülükten ve/veya cehaletten/yanlışlardan kurtarabilir...

Yeterki doğruların çabası, kötü ve/veya cahilinkinden büyük olsun...

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Erdoğan'dan Kılıçdaroğlu'na destek ve ekonomi

2023 seçimlerine 1 yıl var ama Cumhurbaşkanı Erdoğan, cumhurbaşkanı adaylığı konusunda Kılıçdaroğlu'nu sıkıştırmaya başladı.

Erdoğan, 1 Haziran günü AK Parti grubunda Kılıçdaroğlu'na "Yüreği yetip 2023'te cumhurbaşkanı adayı olacak mı?" diye sormuştu. Kılıçdaroğlu aynı gün buna, "Var mısın yarın erken seçimi ilan etmeye, aynı gün içinde adayımızı açıklayalım" diye yanıt verdi. "Hodri meydan, çık karşıma. Adayım" demedi. Topu Millet İttifakı'na attı. "Adayımızı" dedi.

Erdoğan 5 Haziran'da bu kez AK Parti'nin Kızılcahamam kampında Kılıçdaroğlu'na, "Sen sıkıyorsa aday mısın değil misin, onu açıkla" diye seslenmişti.

Kılıçdaroğlu bu çağrıya karşı hiç yanıt vermedi. Erdoğan bu işin peşini bırakmaz, Kılıçdaroğlu'nu kaçıdığı yere kadar kovalar demiştim. Erdoğan dün İzmir'de bu kez cepheyi genişletti. "Kılıçdaroğlu ya adaylığını ya da adayını açıkla" dedi.

ERDOĞAN'IN STRATEJİSİ

Görünen o ki Erdoğan, cumhurbaşkanı adaylığı konusunda kronometreyi işletmeye başladı. Peki Erdoğan'ın bu konudaki stratejisi ne? Neden Kılıçdaroğlu'nu bu kadar sıkıştırıyor?

- 1- Erdoğan, Kılıçdaroğlu'nu hedef alarak aslında cumhurbaşkanlığı adaylığında CHP liderine güçlü bir destek veriyor.
- 2- Kılıçdaroğlu'nu adaylığını açıklamaya zorlayarak 6'lı masayı karıştırmayı hedefliyor.
- 3- Erdoğan, cumhurbaşkanlığı seçiminde CHP lideri ile yarışmak istiyor.

NEDEN KILIÇDAROĞLU

Şundan emin olun. Kılıçdaroğlu'nun adaylığına karşı çıkanlar, İmamoğlu, Yavaş ya da Akşener olsun diye isteyenler, "Bakın Erdoğan İmamoğlu ya da Yavaş veya Akşener karşısında kazanamayacağını anladı o nedenle Kılıçdaroğlu'nu istiyor" diye harekete geçecekler. Erdoğan'a Azerbaycan dönüşü bu konuyu da sormuştuk. Muhalefetin kimi aday göstereceği benim umurumda değil demişti. Erdoğan, Kılıçdaroğlu'nun aday olmak istediğini görüyor. Zaten görmeyen mi var. Kılıçdaroğlu'nun adaylığı bağıra bağıra geliyor. Daha fazla top çevirmeden bir an önce karşısına rakip olarak çıkmasını istiyor.

CUMHURBAŞKANI ADAYI

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İzmir konuşmasında cumhurbaşkanı adaylığı ve erken seçim tartışmalarına ışık tutan açıklamalar yaptı.

Erdoğan, cumhurbaşkanı seçildiği 24 Haziran 2018 seçimlerinden bu yana bir sonraki seçimin doğal adayı ama CHP'liler bir süredir Erdoğan cumhurbaşkanı adaylığını açıklamadı ki biz adayımızı açıklayalım diye bir gerekçe ileri sürüyorlardı. Bahçeli'nin açıklamalarına rağmen Erdoğan, "Cumhur İttifakı'nın adayı Erdoğan'dır" diyerek bu kozu ellerinden aldı.

ERKEN SEÇİM OLACAK MI

Kılıçdaroğlu bir süredir özel görüşmelerinde, "Seçimler 6 Kasım ya da 27 Kasım'da yapılacak" diyor. Kılıçdaroğlu başka bir şey daha söylüyor. Onu da açıklayacağım. Ali Babacan, kasım ya da nisan ayında erken seçime gidileceği kanaatinde. Son 3 gündür Ankara'da yoğun bir erken seçim söylentisi dolaşıyor. Erdoğan, "Seçim önümüzdeki yılın haziran ayında yapılacak" diyerek erken seçim tartışmalarına son noktayı koydu.

KILIÇDAROĞLU'NUN İDDİASI

Kılıçdaroğlu ile ilgili açıklayacağım konuya gelince. CHP Lideri kendisini ziyaret edenlere, "Erdoğan aday olmayacak" diye konuşuyor. Neden olmayacak diye sorulduğunda da, "Efendim kaybedeceğini göreceksin, aday olamayacak" diyor. Daha önce de "Kaçacak" demişti. Ama tersi oldu. Erdoğan adaylığını ilan ederek hem Kılıçdaroğlu'nun akla ziyan iddiasını boşa çıkardı hem de karşıma çık diye meydan okudu.

UYARMIŞTIM

"Kılıçdaroğlu ve Yavaş'a kimin için operasyon çekiliyor" başlıklı yazımda İmamoğlu'nun önünü açmak için iki isme yönelik operasyon çekildiğini anlatmıştım. Cumhurbaşkanı adaylığının belirlenme sürecine girildiği süreçte daha sert operasyonların gelmesi endişemi paylaşmış, "Birileri cumhurbaşkanı adaylığı konusunu Kılıçdaroğlu'na bırakılmayacak kadar ciddi bir iş olarak görüyor" demiştim.

Cumhurbaşkanı Erdoğan da, “Ürktüğün, korktuğun bir durum varsa onu da çık açıkça söyle. Diyet borcundan dolayı birileri seni tehdit ediyorsa bu ülkenin polisi, savcısı, hâkimi gereğini yapacaktır” dedi.

Bundan sonrası artık Kılıçdaroğlu’nun bileceği bir iş.

ALEVİLİK MESELESİ

Yıllarca Alevilerin oylarıyla seçim kazananların, aydın pozlarına yatıp devrimcilik, solculuk adına ahkâm kesenlerin bir de gördük ki söz konusu Alevilik olunca gerçek yüzleri ortaya çıktı. Yüzlerindeki aydın maskesine rağmen Ortaçağ kafalı oldukları belli oldu. Birileri İmamoğluculuk yapma adına, birileri Mansur Yavaş ya da Meral Akşener hesapları uğruna bir kitleyi aşağıladılar. Alevilerde duygusal bir kopuşa neden oldular. Meclis başkanvekilliği yapan CHP’nin eski genel başkan yardımcılarında Yılmaz Ateş, “Bu ülkede Aleviler cumhurbaşkanı adayı dahi olamayacak mı?” diye sorarken haklıydı.

ÖTEKİLEŞTİRME

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Kökeninden, meşrebinden dolayı birileri sana aba altından sopa gösteriyorsa onun da çaresi var. AK Parti Türkiye’si herkesin eşit vatandaşlığını garanti altına almış bir ülkedir. Kimsenin ötekileştirilmesine izin vermeyiz” dedi. Doğru bir noktaya yaklaştı. Hepimizin, bu tür çağdışı zihniyetlere karşı çıkmamız gerekiyor.

MESAJLARINI ARTTIRDI

Muhalefet 6’lı masada top çevirmeye devam etsin, Erdoğan seçim çalışmalarına başladı. Yaz aylarıyla birlikte il ziyaretlerini arttıracak. Dün İzmir’deydi. Hafta sonu Van’da olacak.

Erdoğan, il ziyaretlerine farklı bir konseptte hazırlanıyor. O ilin öne çıkan özelliğine göre hazırlık yapıyor. Gaziantep sanayi şehriydi, Adana’da tarım ön plana çıktı.

Gittiği illerde mutlaka gençlerle bir program yapıyor. Kanaat önderleriyle görüşüyor. Kabine üyeleri yanında oluyor. Şehrin ihtiyaçlarına göre talimatlar veriyor. Erdoğan il gezilerini arttıracak. Böylece halkın sorunlarını sahada görecektir ve çözümleri onlarla paylaşacak.

EKONOMİ, EKONOMİ, EKONOMİ

Cumhurbaşkanı halkın da siyasetin de en önemli sorununun ekonomi olduğunun farkında. Fiyat artışları karşısında halkın gelir seviyesinin artması için alınan tedbirleri devreye sokuyor. Ama enflasyon düşmeden, dövizdeki yükseliş durmadan bu tedbirlerin kalıcı olarak fayda sağlaması mümkün olmuyor. Ekonomideki sorunları çözmek elbette ki iktidarın görevi. Cumhurbaşkanı aralık ayıyla birlikte enflasyonun ciddi oranda gerileyeceğini ve ekonominin rayına oturacağını düşünüyor. “Halkımız

bir kez daha görecek ki ekonomideki sorunları da yine AK Parti çözüyor. Bunu başaracağız” diyor.

ERKEN SEÇİM NEDEN OLMAZ

Muhalefet, hayat pahalılığının ateşten bir gömlek olduğu bir dönemde erken seçime gitmek için zorlar. Ama Erdoğan buna niye yanaşsın? Erdoğan gibi tecrübeli bir siyasetçi ekonomide arzu ettiği iyileşmeleri yapmadan neden seçime gitsin?

Muhalefet neden erken seçim istiyorsa Erdoğan da tam da o nedenle erken seçime gitmez.

MORALİNİZİ BOZMAYIN UYARISI

Ekonomik sıkıntılar AK Parti kadrolarında zaman zaman moral bozukluğuna yol açıyor. AK Parti, ekonomik refah sağladığı için girdiği seçimleri kazanan bir parti. Enflasyonun yüzde 70'i geçtiği bir ortamda her şey günlük gülistanlık demek mümkün mü? Dar gelirli kitlelerin yaşadığı geçim sıkıntısı karşısında üzülmemek mümkün mü? Ancak millet yine düzeltirse AK Parti düzeltir diyor. Çareyi yine Erdoğan'da görüyor. Siyaset moral işidir. Erdoğan şimdiye kadar kaç seçim geçirmiş bir lider. O nedenle AK Partililerle görüşmesinde, “Moralinizi bozmayın, seçimleri biz kazanacağız. 2023 seçimlerinden de başarıyla çıkacağız” diyor.

İbrahim Kahveci

Çözüm beklemeyin fakirliğe şükredin

Net olarak söylüyorum ama çok net: Kimse bu yönetimden bir çözüm vs beklemesin. Hatta bugünkü fakirliğe bile şükredin. Çünkü bu yönetim sürdüğü sürece işler giderek daha da kötüleşecek.

Bu sözümü hesapsız kitapsız bir şekilde söylemiyorum. İşin felsefesi ve matematiği içerisinde söylüyorum.

Hatta dün bahsettim biraz: Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Bakanlar Kurulu sonrası konuşmasının ne iktisat bilmi ile alakası vardı ne ülkedeki rakamlarla.

Bakınız “faiz düşürdük ve faizleri düşürmeye devam edeceğiz” dedi. İki gün önce “Aslında dünya düz” yazımda grafiği de verdim. Düşen ve/veya düşürülen sadece Merkez Bankası'nın dandik faizi oldu. Piyasada faizler düşmediği gibi tam tersine yükseldi.

Hatta son günlerde kredi faizleri yeniden ve çok hızlı yükselerek yüzde 40-45'lere bile çıktı. Düşen faiz diye bir şey yok; tekrar edeyim: Düşen faiz diye bir şey yok...

Bankaların bilançolarından da bunu çok net görüyoruz. Ama ısrarla gerçek olmayan bir şey söylenip duruluyor. Sanırım gerçekleri kabullenmek istemedikleri için o gerçek rakamları da görmek istemiyorlar.

Gerçeği gör(e)mezsen nasıl çözüm bulacaksın? İşin en kilit noktası burası. Gerçekleri görmedikleri için çözüm de üretemezler. O nedenle diyorum: Fakirliğine şükredin çünkü gittikçe daha da fakirleşeceksiniz.

Mucize buluş diye sundukları KKM sistemine bakın mesela. 08 Nisan haftası dolar kuru 14,75 liraydı ve hesaplarda 729 milyar lira vardı. O günden bugüne 2 ayda dolar kuru %16,62 artış gösterdi. Bu iki aylık artış oranı yıllık yüzde 151'lik artışa karşılık geliyor.

Sadece son 2 ayda yıllık yüzde 150 fiili faiz veriyoruz demektir. Veya bir başka ifade ile söyleyelim Sadece son 2 aylık kur artışı KKM hesabında 97 milyar lira kamu maliyeti oluşturdu. Şu sıralar KKM'nin kamuya toplam maliyetinin 150 milyar lira civarında olduğunu düşünebiliyor musunuz?

Biz bu yola nasıl ve neden çıkmıştık? Geçen yıl tüm TL kredilerinden tüm bankaların aldığı 530 milyar lira faizden 50-100 milyar tasarruf edelim diye. Şimdi sadece kamu kendisinin olmayan hesaplara yıllık %150 faiz ödeme noktasına geldi.

Siz hangi faiz indiriminden bahsediyorsunuz!

150 milyar lira az para mı? Tüm çiftçilere yılda 30 milyar lira verdiğimizize göre 150 milyar lirayı düşünün.

Bunu bir de kimin aldığına bakın. Parası olanlar bu parayı alacaklar. Hatta bu parası olanların 600 bini milyoner ve mevduatın yüzde 63,5'i bunlara ait. İşte onlara bu parayı fakirler ödeyecek.

Şükredin ki henüz bu mevduat toplam mevduatın 1/6'sı düzeyinde. Zaman ilerledikçe fakirden zengine servet transferi daha da hızlanacak. O nedenle de gittikçe fakirleşeceğimizi söyleyebilirim. (Birçok nedenden biri de budur)

KONUT VE KİRA ÇÖZÜMÜ

Sorunlara çözüm bulamadıklarının bir başka göstergesi de kira artışına getirilen yüzde 25'lik sınırlama.

Bu çözüm hakkaniyet içeriyor mu? Sorunu çözecek mi? Kalıcı çözüm olabilecek mi?

Hiç ama hiç sanmıyorum.

Bakınız ülkemizde konut sorunu aslında yok. Hatta Suriyeli misafirlerimize rağmen yok.

Ama şimdi var.

Yapılması gereken ilk acil önlemin yabancılara konut satışı ve kiralanmasında özel izinle sınırlama getirilmesidir. (Bunu aylar öncesi yazdım)

10.06.2022

Konut sorunu kalıcı çözüm ise vergilendirmede yatıyor. Bunu da yıllar ama yıllar önce defalarca yazdım.

İki tür vergilendirme gerekir: 1- Boş konut vergisi ve 2- Artan oranlı emlak vergisi.

İhtiyaç sahibinden çok cüzi alınacak vergiyi 3-5 konut sonrası ciddi şekilde artan oranlı yaptığınızda hakkaniyete uygun vergilendirme yapmış olursunuz. Hatta 10 konut sonrasında kira geliri bile o vergiyi karşılayamayacak seviyede olmalı ki, kimse bir başkasının barınma hakkını servet birikimi yapamasın.

Bugün getirilen kira sınırlaması aslında haksız bir vergilendirmedir. 2 evi kiraya vermiş olanla 200 evi kiraya vermiş olan aynı oranda cezalandırılmış olmaktadır. Ve kalıcı bir çözüm de sunmuyor.

Son not: Rahmetli Adnan Kahveci “Bir ülkede yöneticiler zengin olursa halk fakir olur” demişti. O nedenle ölçünüz bellidir. Başka söze gerek var mı?

Halinize şükredin.

10 Haziran 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Yunanistan ile gerilim dorukta

Efes-2022 Tatbikatı'na katılan Cumhurbaşkanı **Erdoğan** yaptığı konuşmayla Yunanistan'ı şimdiye kadar hiç duymadığımız sertlikte uyardı. Tatbikatı MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli** ile Doğanbey Atışlı Tatbikat Bölgesi'nde izleyen **Erdoğan**'ın söyledikleri tarihe not düşülmesi açısından çok önemli.

Erdoğan'ın Atina'ya, "**Bir an önce vazgeçin, şaka yapmıyorum. Türkiye gerektiğinde hakkını korumaktan geri durmayacak**" sözleri diplomatik çevrelerde deprem etkisi yaptı ve "**Yunanistan'la savaşa hiç bu kadar yakın olmamıştık**" yorumlarına sebep oldu.

İşte o tarihi konuşmanın Yunanistan'la ilgili bölümü:

'SİLAHLANDIRMAKTAN VAZGEÇİN'

"Bazı Yunan siyasetçiler, pervasızlıkla gerçeklikten uzak, hukuka aykırı sözlerle gündem olmaya çalışıyor. Adaları silahlandırmaktan vazgeçsinler, şaka yapmıyorum. Uluslararası anlaşmalara uyun."

'AKLINIZI BAŞINIZA ALIN'

"Yunanistan'ın kışkırtmalarını soğukkanlılıkla karşıladık. Ancak bu sabrımız, muhatabımız tarafından yanlış anlaşılıyor. Yunanistan aklını başına alsın. Türkiye kendi hakkını ve hukukunu kimseye çiğnetmez."

'YETKİMİZİ KULLANIRIZ'

"Yunanistan'ı pişmanlıklarla sonuçlanacak hayallerden uzak durması konusunda tekrar ikaz ediyoruz. Kendine gel. Türkiye, adaların silahlandırılması konusunda uluslararası hakların kendine tanıdığı yetkileri gerektiğinde kullanmaktan geri durmayacaktır. Doğu Akdeniz'deki sondaj faaliyetlerimizi BM uygulamalarına uygun şekilde sürdüreceğiz."